

Юни 7
2007

Zapiski.info

Списание на всеки ученик

Повече за
компютрите

Филмите
в резюме

Джон
Стайнбек

Лично
творчество

Ученици и
учители

ГОТОВИ ЗА УЧИЛИЩЕ

ЛИТЕРАТУРА Есе – теоретични постановки

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ Операционна система MS-DOS (Тест), Да опитаме с Linux

ЗДРАВНА КУЛТУРА Сексът: първият път и предпазването

РЕДАКЦИЯ

Главен редактор

Мартин Царев,
editor@zapiski.info

Сътрудници

Дани Кондова,
danikondova@gmail.com

Петър Славчев,
peter.slavchev@gmail.com

Таня Николова,
liverpoolche@abv.bg

Рени Григорова,
renixektor@abv.bg

Деница Георгиева,
denitsa.den@gmail.com

Стефан Димов,
moviemanager@abv.bg

Владимир Христовски,
vladimir_hristovski@abv.bg

Антоанета Петкова,
petkova.antoaneta@gmail.com

Коректор

Йордан Гергов,
elpis@gbg.bg

Графичен дизайн и предпечат

Йордан Гергов,
elpis@gbg.bg

Реклама

ads@zapiski.info

Редакцията на сп. **Zapiski.info** очаква вашите ученически и учителски образователни и занимателни материали. Изпращайте текстовете си заедно с трите ви имена на editor@zapiski.info.

Четете онлайн
предишния брой (6-и) на
„Zapiski.info“!

Драги читатели,

След кратка пауза „Zapiski.info“ отново продължава да излиза в интернет. Сигурно се чудите какво ни е попречило да издадем последните няколко броя. Обяснението е, че в последно време екипът беше зает и не можехме да продължим нашето хоби – издаването на най-любимото ученическо списание. В тази връзка ви призоваваме да ни сътрудничите, изпращайки свои авторски материали. Така ще позволите и по-навременно излизане на списанието.

От този брой в екипа приветстваме Йордан Гергов, на когото сме поверили художественото оформление и предпечатната подготовка на изданието. Новият ни колега е и коректор на материалите, поместени в книжката.

Надяваме се, че новият брой ще ви хареса. Междувременно ние продължаваме „с пълна пара“ да подготвяме следващата емисия специално за вас, верните читатели.

Приятни минути!

Мартин Царев
Главен редактор

Съдържание

3 Образование

8000 повече места във ВУЗ-овете
Край на нощните преходи
76,5 % отличници по чужд език

4 Литература

Есетото – теоретични постановки

5 Здравна култура

Сексът:
първият път и предпазването

6 Информационни технологии

Тест върху ОС MS-DOS

8 Компютри

Да опитаме с Linux

9 Библиотека

Джон Стайнбек

11 Есе

Какво може да промени един час

12 Бисерник

Да си кажем кривите краставици

13 Представяме ви...

Нели Иванова, 17 г., Плевен

14 Любопитка

За @ на много езици

16 Авто-мото

Електромобил „яде“
Ferrari и Porsche за закуска

17 25-и кадър

От киноафиша

18 Много забава

Порция sudoku и вицове

Редакцията изказва специални благодарности на медийните си партньори за предоставените текстови материали, използвани в броя:

www.netinfo.bg, www.actualno.com,
www.bgfactor.org, www.imdb.com,
www.znaeteli.com.

Соб. инф.

8000 повече места във ВУЗ-овете

Около пет до осем хиляди места за студенти повече ще има през тази година от теоретично възможните кандидат-студенти. Това каза при посещението си във Видин в средата на май министърът на образованието и науката Даниел Вълчев. Тази година Министерството на образованието и науката направи крачка към нормализиране на ситуацията за прием във висшите училища.

Разрешихме всички държавни университети да обявят по-голям прием от този, който са имали през миналата година, и така да увеличат капацитета си, уточни Вълчев. Ето как ще се увеличи приемът и вече самите университети ще търсят студенти, а не студентите да треперят с бабите си пред университетите, обясни той. По думите му над 40 000 души учат в чужбина през тази година и се очаква бройката да се увеличи, защото това е първата година, в която ще кан-

дидатстваме като членове на ЕС.

След като е увеличен и приемът в държавните университети в България, ще има глад за студенти още през есента, прогнозира образователният министър. □

На екскурзии:

Край на нощните преходи

Пътуванията при организирани ученически екскурзии да се осъществяват само в светлата част на денонощието – от изгрев до залез слънце. Решението на Народното събрание е част от новите промени в Закона за туризма, приет на второ четене от народните представители.

Текстовете на промените регламентират при организирани ученически пътувания да се осигурява задължителна нощувка. Тя трябва да е в категоризиран ту-

ристически обект, като продължителността ѝ не трябва да е по-малка от 8 часа на денонощие.

Туроператорите, които нарушат изискванията за пътуване само в светлата част на денонощието и за осигуряване на не по-малко от 8-часова нощувка за 24 часа, ще бъдат наказвани с глоби от 10 000 лева. За повторно нарушение се предвижда санкция в размер на 20 000 лева. Мерките са взети след фаталното нощно пътуване на децата от Свищов преди години. □

На пробните матури:

76,5 % отличници по чужд език

Над две трети от зрелостниците – 76,5 %, са изкарали отлична оценка на пробната матура по чужд език. Двойките са 0,9 % от държалите изпита 530 ученици, съобщиха от Министерството на образованието и науката.

4,5 % от явилите се 3428 зрелостници на изпита по български език и литература са получили оценка над 5,50. Двойките са 1,5 %, 51 % от работите са оценени с „Добър“. Оценките „Много добър“ са 32 %, а тройките – 11 на сто.

На пробния зрелостен изпит по математика двойките са 19 %, а отличните оценки – само 1,5 %. Най-мно-

го са четворките – 51 %. На пробната матура по математика се явиха 707 души.

Двойките на пробния зрелостен изпит по физика са 11 %, по химия – 9 %, по история и по биология – 5%. Отличните оценки по история са 4 %.

През април вече беше ясно, че на пробни зрелостни изпити ще се явят 5 % от дванайсетокласниците, или 4043 ученици. Според закона задължителни матури ще има от следващата учебна година 2007/2008.

В края на миналата година бяха одобрени и примерните варианти за матурите, които са публикувани на сайта на министерството. □

Есето – теоретични постановки

Да пишете есе, се налага все по-често в българското училище. Жанрът вилнее от десетилетия на Запад, но у нас той дълго бе заместван от съчиненията разсъждения, научните (интерпретативни) съчинения, видовете преразкази. Той в много по-голяма степен се харесва от учениците, защото дава голяма свобода в изразяването на личния опит на всекиго.

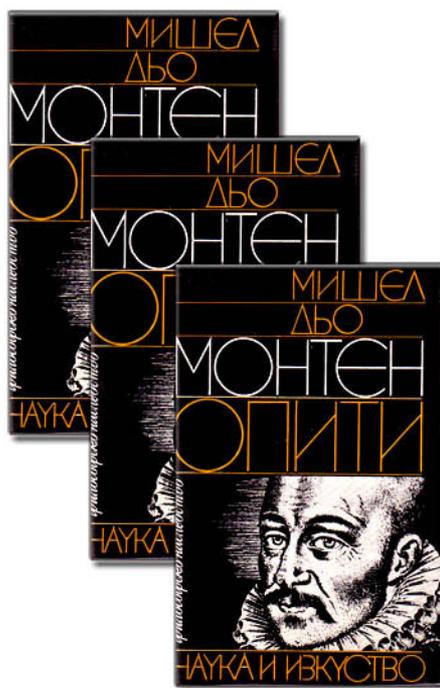
Създател на жанра е френският философ Мишел дьо Монтен, чиято книга „Опити“ (Essais), излязла през 1580 г., споделя собствените му разсъждения за нравите и взаимоотношенията на хората. Неговите „опити“ съдържат гледната му точка към същността на човека и обществото, те са представени такива, каквито ги вижда и възприема самият той. Ето защо в предговора на труда си Монтен нарича написаното „откровение“.

През 1579 г. английският философ Френсис Бейкн също публикува книга, озаглавена „Опити, или съвети нравствени и политически“, която на два пъти допълва и обогатява.

Така в края на XVI век чрез „опитите“ на двамата философи се оформя представата за есето като

**текст разсъждение,
текст размисъл.**

Ученическото есе е удачна форма да споделите какво ви вълнува, тревожи, забавлява, над какво размишлявате, за какво мечтаете, за какво живеете. Те са своеобразни „опити“, които не преповтарят заучени чужди модели, не си служат с клишетата, а са родени от собствения свят на човека. Това ги прави и по-истински, по-вълнуващи, по-стойностни.

Съдържание на есето

а) информираност по темата – есето трябва да съдържа материал по избраната тема, който да посочва широка осведоменост и задълбочено разглеждане на поставения проблем;

б) изложените идеи трябва да бъдат оригинални и да свидетелстват за собствена гледна точка по проблема;

в) насоченост към проблема, заложен още в заглавието на есето;

г) в изложението не бива да присъства информация, която не е пряко свързана с разглежданата тема;

д) тезата трябва да е ясна, конкретна, точно формулирана и да обхваща най-важните моменти от проблема;

е) аргументите да са подходящи по качество и по-количество в доказателствената част, която да доказва и защитава поставената теза (чрез примери, личен опит, посочване и съпоставка на различни мнения и т.н.);

ж) използване на подходящи аргументативни техники – определения, анализ на процес, сравняване, посочване на причини и следствия, илюстративни примери

и др.

Структурно-композиционни особености на есето

а) подходяща пропорция на есето

- **теза** – 1 сложно съставно изречение,
- **увод** – 2–3 сложни съставни изречения,

- **първи параграф** от аргументативната част – 5–6 сложни съставни изречения,
- **втори параграф** от аргументативната част – 5–7 сложни съставни изречения,
- **заключение** – 1 обобщително сложно съставно изречение;

б) тезата на есето трябва да бъде формулирана ясно, кратко и точно, за да предполага непосредствена аргументация на поставения проблем. Ако пишещият се затруднява с нейната формулировка, може заглавието да бъде трансформирано като реторичен въпрос, който изисква в изложението конкретни „за“ и „против“ аргументи по поставения проблем;

в) в аргументативната част на есето двата параграфа „за“ и „против“ проблема трябва да са оформени с ясни подтезисни изречения и да имат балансиран обем;

г) уводът може да бъде поставен в началото на есето – преди или след тезата. Там е мястото, където да се помести и коментира мисъл, афоризъм.

Видове есета

– за личност, за събитие, за процес, философско, литературно и др.

Изисквания към езиковата компетентност на есето

а) да бъдат спазени в изложението правописните, пунктуационните и граматичните правила;

б) изложението да бъде в сегашно историческо време и в изявително наклонение;

в) изказът да бъде ясен и точен, т.е. да се използват термини от тематичната област на есето, синоними, да се избягват немотивирани повторения;

г) есето да бъде написано чисто, грамотно и четливо.

Сексът: първият път и предпазването

Дани Кондова

Ето малко необходима информация, касаеща мъжката половина от човечеството, за това, кое е добро при техния пръв полов контакт. И разбира се, любопитно за презерватива – великото откритие!

ПЪРВИ ОПИТИ

Кои са възможните рискове при първи сексуален контакт? Запознати ли са тинейджърите с тях? Много от тях мислят само за едно: нежелана бременност. И повечето са на мнение, че точно това на **ТЯХ** няма да се случи. Но съществуват и други рискове, изцяло психологически и засягащи най-вече момчетата.

Едно от най-важните неща при младежите, започвайки своя полов живот, е сексуалната изява, която трябва да е „на ниво“. Половата мощ е нещото, което определя голяма част от самочувствието на младия мъж. Как би се отразил един „провал“ при първия опит? Ако не се получи, може да засегне целия живот и поведение на младежа. Те определят и поведението в леглото – при евентуална „засечка“ може да се получи един постоянен проблем – неувереност, страх. Тук настъпва и моментът с постоянната тревога, подмятания от страна на приятели, сравнението с тях.

За да не попаднете в такава ситуация, придържайте се към следните принципи:

1. **Убедете се, че и вашата партньорка го желае.**
2. **Мястото, на което смятате да бъдете, да е спокойно – да няма „изненади“ от посетители.**

3. **Не пийте алкохол – той дава само начална нагласа, но може да провали вашето „представяне“.**

4. **Ако ерекцията отслабне в даден момент, не се паникьосвайте! Всичко зависи все пак от вашата нагласа и настроение. Възстановяването ѝ ще е факт.**

5. **И последно, но важно – носете презерватив.**

ПРЕЗЕРВАТИВЪТ

Каква е ролята на презерватива в обществото? И има ли нужда от него? Медиите ни заливат с реклами и кампании за неговото използване. Той е едно от най-лесните за използване средства, чрез което се подsigуряваме срещу неприятни последици. А кои са те?

На първо място, **нежелана бременност**. При младите хора означава край на много от техните мечти и желания, които са имали за живота. Редовната употреба на презерватив ще даде необходимата сигурност в това отношение.

Често срещан проблем при мъжете е ускорената еякулация. Поставянето на презерватив води до „намаление“ на **усещанията**. Вярно е и добрата страна е, че така ще може да се увеличи половият акт – лекото стягане, което се получава от ластичето в основата, спомага за задържане на ерекцията. Да не забравяме, че удоволствието трябва да е взаимно. Сигурността поражда спокойствие – затова използването на предпазно средство ще накара жената да се отдаде напълно на страстта си, като така ще увеличи удоволствието и на двамата.

При всички болести, разпространявани по полов път, презервативът си остава **най-сигурното средство за защита**.

Важно е и поставянето му да е внимателно, за да се избегне евентуално нарушаване на целостта му. Случва се, макар и рядко. Винаги преди употреба проверявайте срока на годност – не бихте искали да се окажете в „кофти“ ситуация! Но ако все пак се случи, не изпадайте в паника. Съществуват „екстремни“ противозачатъчни таблетки, които могат да се приемат до определено време след половия акт. Използването на презерватив предпазва и жената от постоянното приемане на **хапчета „Антибебе“**. Освен действието, което имат, този вид таблетки са „външна“ намеса в организма и водят понякога до някои нежелани последици.

Днес се продават различни видове презервативи. Екстрите могат да увеличат удоволствието – „брадавички“, „граффери“. Да не забравяме, че „цвят“, „мирис“, „вкус“ също са част от съвременния презерватив. Ако от латекса обаче получите алергична реакция, сменете го или потърсете помощ, на всяка цена, от специалист венеролог.

Тест върху ОС MS-DOS

```
APPLET ~1
Auto
C:\misjuegos\hermes>SET CLASSPATH=.;CLASSES.ZIP
C:\misjuegos\hermes>SET JAVA_HOME=
C:\misjuegos\hermes>SET HOMEDRIVE=
C:\misjuegos\hermes>SET HOMEPATH=
C:\misjuegos\hermes>SET JAVAHOME=
C:\misjuegos\hermes>appletviewer hermes.html
Symantec Java! ByteCode Compiler Version 2.00b21
Copyright (C) 1996 Symantec Corporation
[no appletviewer.properties file found!]

Hermes 5.0
© 2003 Jordi Perez Barreiro
eMail: joperez@readyssoft.es
WEB: http://personal.readyssoft.es/coding/hermes/
```

Нашата поредица, посветена на операционната система MS-DOS, приключи. Ето че дойде време да проверите сами знанията си. Настоящият тест ни е изпратен от преподавателката по информатика и информационни технологии Стефка Несторова от Варна, за което ѝ благодарим. Нейните ученици – ваши връстници, са решавали същите задачи в часовете в 9. клас. Опитайте и вие. Ключа с верните отговори ще намерите в следващия брой на „Zapiski.info“.

1. Операционната система (ОС) представлява:

- а) съвкупност от апаратни средства на компютърната система;
- б) съвкупност от програмни средства, които използва потребителят;
- в) съвкупност от програмни средства за управление работата на компютърната система и улеснява диалога с потребителя;
- г) съвкупност от програмни средства, които са инсталирани на компютърната система.

2. Кое от изброените по-долу не е задача на една ОС:

- а) защита от вируси;
- б) управление на програмите;
- в) изпълнение на програмите и връзка с потребителя;
- г) управление на устройствата, изграждащи компютърната система.

3. Кой от отговорите не се отнася до предназначението на ОС:

- а) съвкупност от програми за управление на интернет;
- б) управлява процесора, паметта, периферните устройства и данните в изчислителната система;
- в) посредник между потребителя и компютърната система;
- г) управлява хардуера и софтуера и осигурява интерфейс с потребителя.

4. Текстовият потребителски интерфейс е свързан с използването на:

- а) приложения;
- б) прозорци;
- в) команди;
- г) бутони.

5. Посочете кое от изброените по-долу не е ОС:

- а) LINUX;
- б) WINDOWS;

- в) EXCEL;
- г) DOS.

6. Операционната система MS-DOS е:

- а) с команден интерфейс;
- б) с графичен интерфейс;
- в) с многопрограмен режим на работа.

7. Операционната система MS-DOS е:

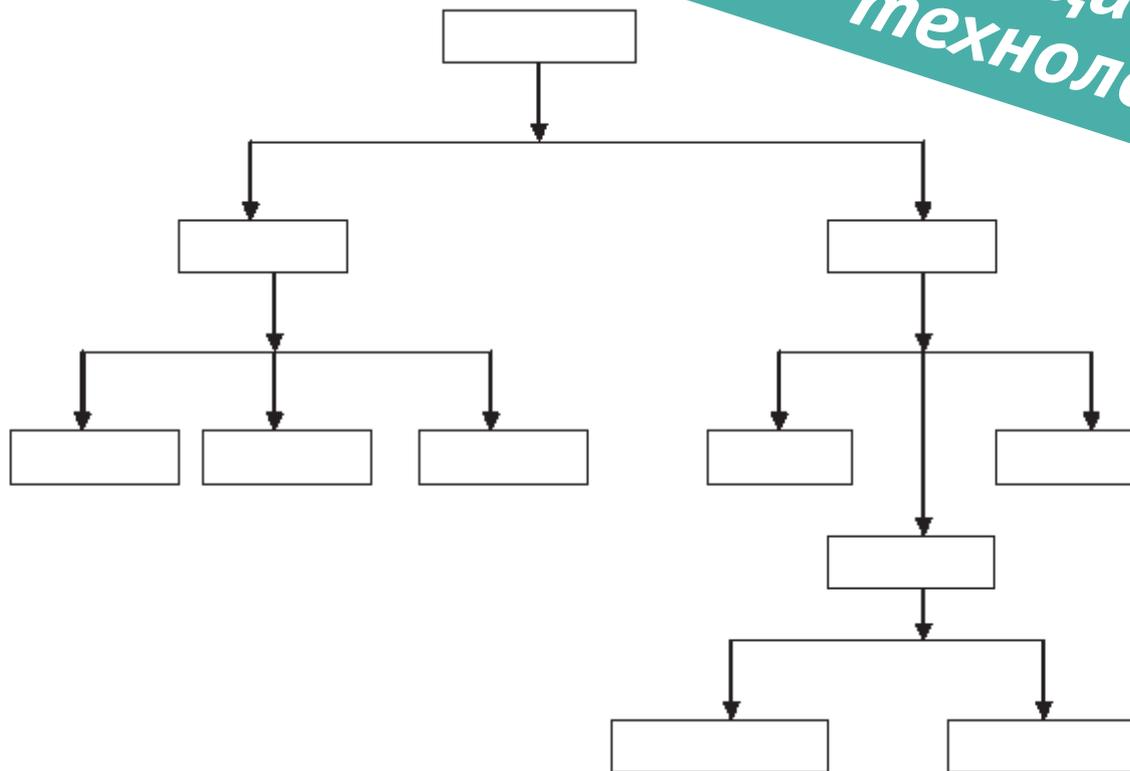
- а) еднозадачна многопотребителска операционна система;
- б) еднозадачна еднопотребителска операционна система;
- в) операционна система за работа в реално време;
- г) еднoprogramна операционна система.

Верен е само един от предложените към всеки въпрос четири отговора. Всеки верен отговор получава по 1 точка.

ПРАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА 1. Брой точки: 4.

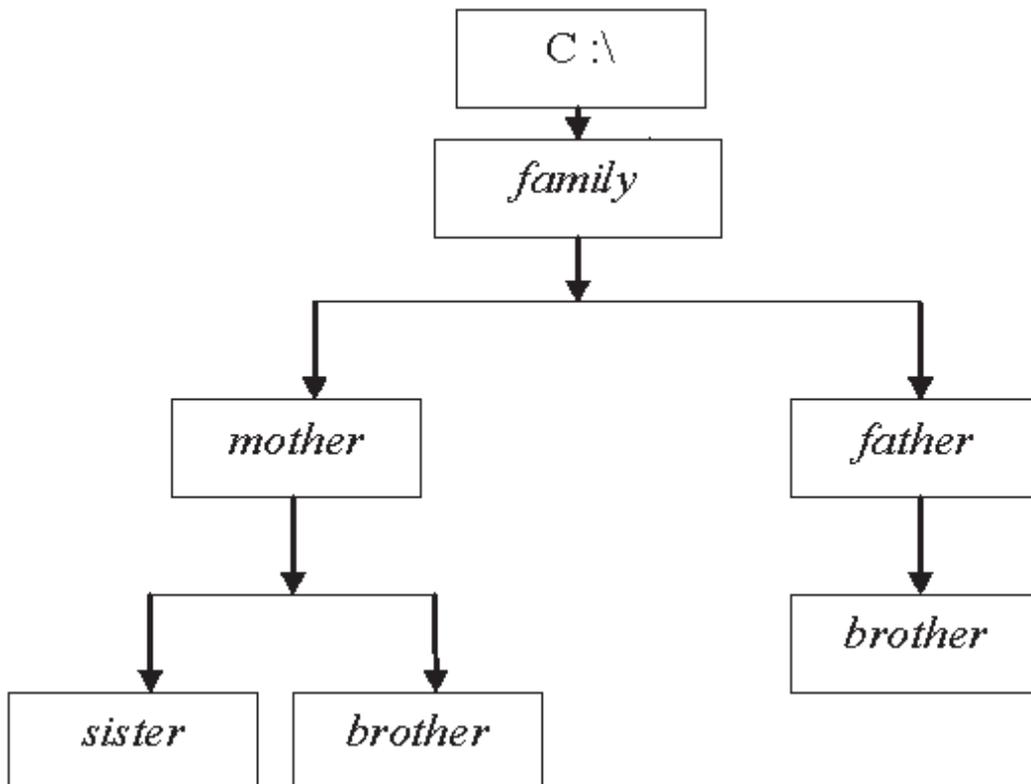
Проследете последователно написаните по-долу команди и попълнете правилно схемата:

```
MD PR;
MD DR;
MD PR\WORD;
MD PR\T;
MD PR\DANI;
CD DR;
MD MY;
MD WORK;
MD ARCH;
MD ARCH\1990;
MD ARCH\1991.
```


ПРАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА 2.
Брой точки: 6.

На твърдия диск създайте директории със следната структура.

Направете текуща директорията **sister** и в нея създайте текстов файл с вашето собствено име. Като текст в него въведете програмата си за деня.

Най-разпространената операционна система, използвана от крайния потребител, е Windows. Microsoft е компанията – синоним на монопол в света на софтуера. Днес обаче скорост набира и една малка, стабилна и надеждна операционна система – Linux, за която ще ви разкажем тук. Създадена в средата на 70-те години като многозадачна система от Linus Torvalds, тя е свободно разпространяема версия на Unix.

LINUX е свободен софтуерен продукт, което означава, че:

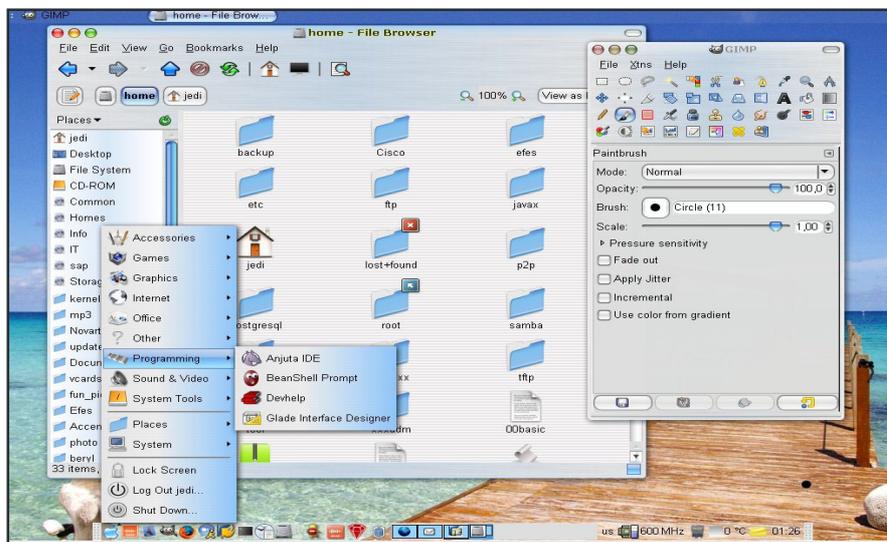
- * оригиналният автор запазва правата си;
- * разрешава се използването и видоизменянето;
- * може да се продава, но не и да се ограничават правата на купувачите.

Разпространението на операционната система е безплатно. Предлагат се все повече софтуерни продукти, работещи под Linux – офис пакети, включващи текстообработка, електронни таблици, презентации, e-mail клиенти, разработени са много игри, системи за обработка на бази от данни. Разрастването създаде и т.нар. „дистрибуции“ – софтуерните комплекти Debian, Red Hat, Mandrake, Suse, Slackware и др. Когато се закупи една компютърна система, тя се предлага с инсталиран софтуер – обикновено Windows и съвместими програми. А някои хардуерни фирми предлагат своите продукти само с драйвери за Windows. Разбира се, винаги има алтернативно решение на този проблем.

ХАРДУЕРНИ ИЗИСКВАНИЯ

LINUX е малка система, може да се стартира дори от една дискета. Все пак, за да се стартира цялата система, се изисква следното:

- * Intel 80386 или 80486 система, препоръчва се копроцесор, макар и да не е непременно задължителен;
- * ISA, EISA или Local bus пина;
- * най-малко 4 MB памет. Възможно е и из-

ползването и на 2 MB памет, но някои дистрибуции изискват 4 MB за инсталация;

- * MFM, RLL, ESDI, IDE и някои SCSI дискови контролери;
- * HERCULES, CGA, EGA, VGA, Super VGA видеоадаптори.

РАБОТНА СРЕДА

GUI, или графичен потребителски интерфейс – ето чрез какво потребителите „виждат“ своя компютър. Неговата разработка е от огромно значение, тъй като леснотата, с която се използва операционната система, зависи много от нейната визуализация. XEROX бе първата компания, представила такава среда за работа, но APPLE – тази, която създаде десктопа, визуализацията на папките, файловете и някои основни действия с тях, като копиране, изтриване, преместване.

Общите елементи на работните среди са:

А. **Работно поле** – област, до която потребителят винаги има достъп, независимо с какви програми (прозорци) работи.

Б. **Пейджър** – модул, контролиращ работните полета. Иконите са общи за всички такива полета, но се дава възможност на потребителя да стартира програми в различни виртуални полета, като така „раздели“ областта си на работа.

В. **Панел** – лента с бутони и препратки. Чрез нея се дава достъп за бързо стартиране на най-често използваните приложения. Тази лента обикновено се намира в долния край на работното поле.

Г. **Препратки** – файлове, съдържащи информация за стартиране на дадена програма, монтиране и демонтиране на устройство.

Д. **Док** – част от екрана, която използват някои приложения, за да осъществяват връзка с потребителя (извеждане на помощна информация, данни).

Е. **Тема** – визуализацията на работното поле и основните действия. Дава се възможност за настройки и персонализация.

Дани Кондова

Светът на Джон Стайнбек

Върху две произведения на известния американски писател, носител на Нобелова награда за литература през 1962 г., Джон Стайнбек ще се спрем в този брой.

Стайнбек е роден през 1902 г. в Салинас, Калифорния. Родното му място по-късно се превръща в място на действие в голяма част от произведенията му. Бъдещият писател следва морска биология в Станфордския университет, но не завършва. През 1929 г. издава първата си книга – „Чаша злато“.

Големите награди идват по-късно. Наградата „Пулицър“, получена през 1940 г., и Нобеловата награда за литература от 1962 г. са сред престижните отличия на твореца. Те са присъдени на Стайнбек за романа му „Гроздовете на гнева“ (1939), който описва трагедията на сребните фермерски семейства по време на Голямата депресия. Описаната нелицеприятна действителност не се нрави на

мнозина, затова книгата дори е била забранена от училищата и библиотеките в периода август 1939 – януари 1940 г.

В речта си по случай получаването на Нобелова награда Стайнбек определя мисията на писателя и истинското значение на литературата: „Писателят трябва да разказва за нашите грешки и паде-

ния, за нашите многобройни и сериозни неуспехи, да изведе на светло нашите тъмни и опасни сънища, за да ни приближи до съвършенството. Писателят има мисията да изрази и възпее величието на човешкото сърце и човешкия дух, смелостта на човека, изправен пред преваратностите на живота, неговата дарба да обича, да съчувства. В човека е най-голямата ни надежда.“

Следвайки завета на Стайнбек, избрах да насоча вниманието ви към творбите „За мишките и хората“ (1937) и „Улица Консервна“ (1945). Творби, в които ще откриете величието и силата на човешкия дух, криещи се на непогозирани места.

„ЗА МИШКИТЕ И ХОРАТА“

„За мишките и хората“ е произведение, което ще ви трогне с трагичната история за величието на мечтата, за прекрасния порив към недостижимото и тежката борба с действителността по пътя към осъществяването на бляна. Историята ще ви принесе отново във времето на Голямата депресия, в което двама селскостопански работници пътуват из страната, за да изкарват на същия си, работейки в различни ферми. Голямата мечта на героите е да притежават макар и малка, но собствена ферма, в която ще могат да работят само за себе си и ще я нарекат свой дом. Прекрасният им блян им дава сили да се справят със скитанията и с тежката работа, осмисля труда им.

Началото на творбата заварва двамата литературни персонажи на път към поредната ферма, унесени в мислено разиграване на обстановката в мечтания от тях дом.

Тук е и мястото да ви запозная с героите.

Лени е по-едрият от двамата, но разсъждава като дете и този факт често води до проблеми с работодателите им, въвлича работниците в конфликти. Джордж, който е с по-малки физически възможности, притежава изключителна сила на духа. Той бащински се грижи за Лени, помага му, измъква го от трудни ситуации. Лени с радост слуша разказите за бленувания им дом и макар че винаги забравя чувството, силно се въодуше-

вява.

В новата ферма, в която получават работа, Лени и Джордж се запознават с Канди — вече възрастен работник, загубил едната си ръка. Канди случайно дочува техния разговор за мечтаната ферма и им предлага да се присъедини към тях, като им помогне със спестяванията си. Изненадващо и за двамата герои, тяхната мечта е на път да се реализира, остават им само няколко месеца труд. Но за съжаление, както е казал шотландският поет Робърт Бърнс: „И най-добре скроените мечти на мишките и хората остават често неосъществени.“ Точно в момента, когато работниците са максимално близо до реализирането на своя блян, той се сгромолясва пред очакващите им очи.

Джон Стайнбек се оказва трагично прав, твърдейки: „Всеки на този свят храни по една мечта, за

която знае, че няма да се сбъдне, ала до края на живота си се надява на това чудо. В това именно е тъгата, величието и тържеството на човешкия род.“ В книгата ще откриете именно този горчиво-сладък привкус на действителността, породен от стремежа към мечтата, в който се корени истинската сила на човека.

„УЛИЦА КОНСЕРВНА“

„Улица Консервна“ е действителна улица, намираща се в град Монтерей, Калифорния. Наречена е така заради многобройните консервни фабрики за риба, които се намират на нея. Стайнбек проследява живота на обикновените работници, които я обитават. Описва жителите: „Нейните жители, както веднъж бе ре-

къл един, са „проститутки, сводници, комарджии и негодници“, с което е искал да каже „всички“. Но ако беше надникнал към улицата от друго ъгълче, той може би щеше да ги види като „светци и ангели, благочестиви и мъченици“, при което смисълът не би се изменил.

Писателят отправя смел, лишен от предразсъдъци поглед към безделниците, обитаващи улицата, за да докаже изключителните им качества и добродетели, които не отстъпват от тези на нормалните, почтени граждани. Главните действащи лица в романа: Док — морски биолог, безделниците от приюта „Палас“, водени от Мак, момичетата от ресторанта „Мечешко знаме“ и китае-

цът Ли Чун, притежаващ бакалница на улицата. Прототипът на Док е приятелят на Стайнбек и личността, към която писателят изпитва огромно уважение — Ег Риктес, също морски биолог. В книгата Док е най-интелигентната личност на улицата, към която всички се обръщат за съвет в труден момент. Мак и останалите обитатели на улицата решават да изразят благодарността си към Док, като му организират парти, но накрая провалят всичко. Заг тази основна линия в сюжета, заедно с неповторимото умение на Стайнбек да разкрива душевния свят на своите герои, се поставят редица въпроси за смисъла на достойното съществуване. Какво се крие зад повърхността на очебийните факти, за работата и положението на личността? Могат ли безделниците и проститутките да притежават по-голямо благородство от считащите себе си за почте-

ни граждани?

А може би истинските носители на свободния дух и висши хуманни ценности са именно тези, отхвърлени от обществото, непобиращи се в рамките на общоприето, но запазили човешкото в себе си, обитатели на „Улица Консервна“.

Всеки от вас, прочитайки книгата, ще разполага с отговора на тези въпроси, но от този отговор ще последват редица нови въпроси. Желая ви успех в търсенето. А ако книгата наистина ви е заинтригувала и провокирала, предлагам ви да прочетете и нейното продължение — „Благодатният Четвъртък“.

Приятно четене!

Рубриката води Деница Георгиева

Какво може да промени един час

Есе

си говорили. Или може да не е съученик – човек, с когото не сте общували, но сте имали тази възможност. За когото не знаете почти нищо, но сте имали и чувството, че няма с какво да ви изненада. Или за вас той е бил задръстеняк, независимо че никога не сте разговаряли с него. Защо да го правите ли? Независимо дали ви харесва, вие сте такива, каквито ви виждат те. Също както и той ще бъде такъв, както го виждате вие. Не можете да го осъзнаете, докато взаимно не го разберете. Защо да чакате? Може да ви отнеме не повече от час. А този час може вдругиден да го нямате на разположение. Особено ако сте в 12-и клас и ви предстои кръстопът.

Колко време е необходимо, за да промените живота си? Дали четири години като в университета? Последните пет години в училище? Една година или осемседмично рок турне? Можем ли да променим живота си за месец? Или за седмица, или за ден?

Винаги бързаме. Да пораснем. Да намерим мястото си. Когато сме млади, един час... може да промени всичко. От нас зависи кои ще сме утре. Да, един час може да промени всичко. Дори представите ни за хора, с които никога не сме разговаряли.

Знаете ли... Опитайте нещо. Заговорете някой ваш съученик, с когото никога не сте

А, и още нещо... Когато отидете на друго място, когато сменяте аудиторията, никой няма да ви пита какви сте били преди. Не става въпрос само за гимназията, училището, детската градина и т.н. Когато никой не ви познава, единствено зависи как ще се представите в техните очи сега. Другите ще видят това, което им покажете.

Ето защо внимавайте като какви се показвате, за да не се окаже, че един час може да провали ценно приятелство.

**Радослав Радоев,
НМУ „Любомир Пипков“ – София**

Да си кажем кривите краставици

УЧИТЕЛИТЕ

По литература

- * В човека на живота...
- * Понеже цяла година пеят кокошки, поне един ден да пее петел.
- * Дайте да му откъснем главинката.

По английски език

- * Да си кажем и кривите краставици.
- * Нямах нахалството да спреш.
- * Аз просто ще се смахна.
- * Аз всичките ще ви прасна, всичките едновременно.
- * Не съм чула да сте мълкнали.
- * Васка се беше начепила на сепарето.
- * Не чувам да пишете.
- * Кой беше тия?
- * Аз, като говоря, не пея!
- * То твоята лиготия вече през ушите ти изтича.
- * Все едно сте в 1. клас, в детската градина като дъщеря ми.
- * Събрали сте се двама пикльовци и един пикла!
- * Искам да си затвориш устата и да спреш да дъвчеш, защото и аз искам, но не мога.

- * Ти – в коша и дъвката навън!
- * Ей, ти ми разпъртофърца химикалката.

По математика

- * Пишете в тетрадките – в триъгълника ABCD.
- * Това не е най-простият начин, но по-прост няма!

По биология

- * И тук се включва редуването на почивката с отдих.

УЧЕНИЦИТЕ

- * О-о-о – глезенът ми падна.
- * Мърморологията е наука за мърморенето.
- * – Съжалявам!
- Съжалена си.

Записа
Петър Славчев

Нели Иванова,

17-годишна, Плевен

Късно вечер, когато хлебарките
тръгнат на разузнаване,
се превръщам във тях,
в бездихание,
със вятъра състезавам се,
тичам и викам след него
нощем, до зазоряване.
Като в опит за разговор с тебе.
После, на разсъмване,
изморена, загъхана,
лягам безсилна в леглото.
Недей да ме събуждаш,
защото
гругата ноц
пак с вятъра ще се упражнявам,
ще тренирам
със тебе да разговарям.

Не забравяй музиката,
която не чувам. Помня всичко.
Музиката си е музика.
Живот.
Кръвните клетки в моите артерии и вени.
Моето ДНК.
Тичане
нагоре-наголу
по спиралата на преплетените
гласове на сопрано и бас.
Странен гует от мен и мен.
Понякога и фалшивото пеене
е музика.
А аз съм ту изпипана до нота симфония,
ту невзрачният опит
на камерна група ентузиастични
за вариации по темата „Аз“.

Остави ме.
Явно съм отчайващо ненужна.
Явно съм достатъчно безинтересна.
Малко тъжно,
гаже много сякаш,
но няма смисъл
да залъгваш чувствата,
измачкани
като стар хербарий,
начупени на мънички клечици
като отдавна увяхнал букет,
които никога не получат...
Забрави, ако искаш,
както се забравя тъп виц
и стара любов.
Или ме остави и ме помни
просто като любов.

Покана към всички читатели

Редакцията на сп. „Zapiski.info“ отправя специална покана към всички свои читатели – ученици от 14- до 18-годишна възраст. Скъпи ученици, можете да изпращате свои авторски творби – стихотворения, разкази, есета и др., на електронната поща на изданието (вж. стр. 2). Станете част от нашия свят!

За @ на много езици

Символът @, използван от продавачи и счетоводители в англоговорящия свят, за да показва мярка или цена за единица, става разделител в имейл адресите между потребителското име и това на домейна.

Въпреки че трансформацията от @, значещо „за дадено количество по“, към @, значещо „в определено електронно пространство“, е напълно нормална за англоговорящите, това не е така за говорещите други езици, за които нито „ет“, нито @ е значело нещо преди появата на имейлите.

Всъщност в самото начало, при самото раждане на интернет, голям брой от интернет потребителите живеели в страни, в които не се използвала английската азбука и където клавиатурите поначало не съдържаха знака @, докато всеобщото използване на интернет не го направило нужно. Тогава знакът бил добавен на клавиатурите.

Интересно е, че докато в някои езици @ е наричано просто „ет“, в други за него е създадено голямо разнообразие от прякори. Повечето са основани на формата на знака, други са по-абстрактни (маймунско „а“), някои са оригинални и уникални, трети са взети от други езици. Някои имат древни предшественици, други се „дообработват“ (интернет потребителите в Шри Ланка дори и сега се опитват да решат как да нарекат @). В някои държави имената възникват спонтанно, докато в други правителствените бюрократи са наточени със задачата да изберат „официалния“ термин.

Метафорите започват от животни (охлюв, червей, малко кученце, кон, маймуна), минават през части от тялото (хобот на слон, опашка на маймуна, крак на котка, ухо на прасе) и стигат до храна (херинга, шрудел, руло).

Ето и някои от любопитните названия на @ по света.

Африкански (Южна Африка)

Африканският се говори главно от потомците на немските заселници в Южна Африка. На африкански някои хора наричат @ „аапстерт“ (опашка на маймуна), което също е определение за човек, допуснал глупава грешка. Забележете, че африканският е тясно свързан с немския, където @ между другите названия се нарича и „апестаарт“, значещо естествено маймунска опашка.

Арабски

Множеството арабски диалекти са написани на арабско писмо, използващо много по-различна от английската, френската и другите европейски азбука. Знакът @ го няма на арабските клавиатури, но е поставен на двойните – английско-арабски клавиатури, защото единствената полза от @ е за имейл адреси. Много хора дори не го забелязват на клавиатурата и нямат име за него. Повечето арабоговорящи го наричат „ет“ или го превеждат от английски, наричайки го „фи“.

Каталан (Хонг Конг)

Повечето неща, свързани с компютри и електроника в Хонг Конг (до скоро колония на британската колония), са силно повлияни от местните англоговорящи. В Хонг Конг повечето хора го наричат „ет“, произнасяно както в Англия и САЩ.

Каталунски

Повечето хора го наричат „аррова“. На испански същият символ и име се използват за показване на единица тегло. 1 арова = приблизително 25 американски паунда. Както много испански термини, този произхожда от арабски.

Чешки

В Чехия @ се нарича „завинач“, означаващ маринована херинга. Може би формата предполага херинга, натъпкана в буркан?

Дански

В Дания се нарича или „алфа тегн“ (знак алфа), или „снабел“ (слонски хобот). Очевидно първото е за официална употреба, а вторият термин се употребява, когато се отнася за имейл адреси. @ често се нарича и „гризехале“ (опашка на прасе).

Холандски

Въображението на холандците изглежда е поработило и извън работно време, за да измисля имена за този малък символ. Оригиналното име било „еен а мет еен слингер“ („а“ със завъртулка), но скоро популярно започнало да става „аперстаарт“, „аперстаартъе“ (малка маймунска опашка) или „слингераап“ (люлееща се маймунка).

Други имена

„а-крол“ – къдрavo а;
„слингер-атйе“ – малко завъртяно а;
„апеклотйе“ – малък маймунски тестис.

Откакто почти всеки в Холандия също говори английски и повече, и повече хора влизат онлайн, използването на английския термин се увеличава многократно.

Френски

Французите наричат @ „аробейс“. Може би идва от испанското „ароба“, но думата няма никакво друго значение – това е само името на символа. Използват се също „юн а комерсиал“ (бизнес „а“), „а енрул“ (завъртяно „а“) и от време на време „ескаргот“ (охлюв) или „пети ескаргот“ (малък охлюв).

Немски

В Германия @ най-често е наричан или „афеншванц“ (маймунска опашка), или „кламерафе“ (висяща маймунка). Това също е термин за зооложка класификация, определяща много южно американски маймуни, включително „маймуната паяк“.

Някои хора го наричат „ор“ (ухо).

Гърция

В днешна Гърция еквивалентният гръцки израз „сто“ се използва за превод на английския термин @.

Иврит

На иврит @ се нарича най-често „шабул“ или „шаблоол“, или „щрудел“ (както сладкиша). И в двата случая това е нещо, което е навито.

Унгарски

Унгарците очевидно не мислят много за мейлите, защото те са избрали да наричат @ „кукотс“ (червей).

Италиански

Италианците наричат @ „киачола“ (охлюва) и понякога „а комерсиале“ (бизнес „а“).

Японски

Японци заемат безпроблемно думи от всички чужди езици въпреки понякога различното японско произношение. Японските счетоводители и компютърджии обикновено наричат @

„ато маако“ („ет“).

Корейски

Много корейци го наричат „далфаенги“ (охлюв).

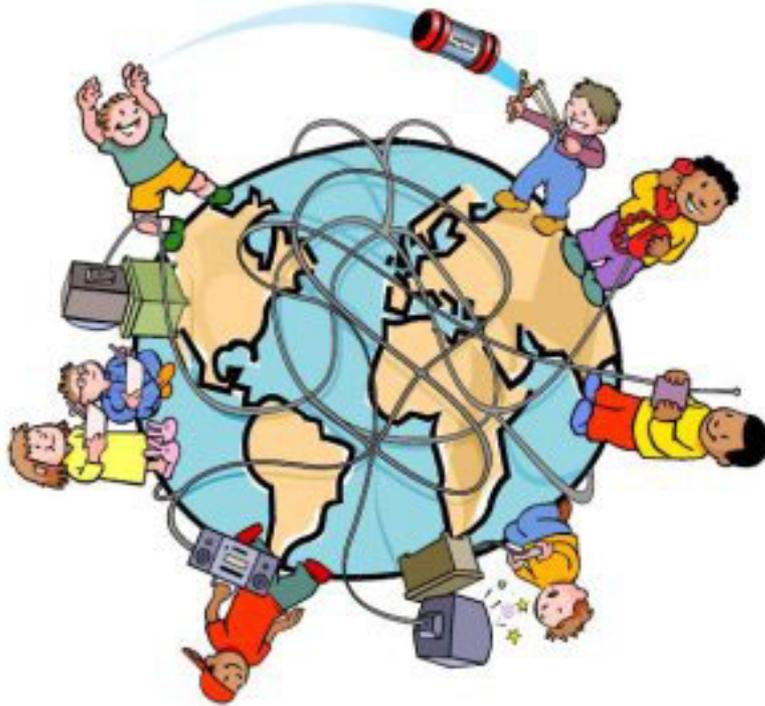
Полски

В Полша повечето мейлъри наричат @ „малпа“ (маймунка). Други термини са „котек“ (малко коте) и „учо свини“ (ухо от прасе).

Руски

Руското официално название за @ е „а комерческое“, но по принцип се използва „собачка“ (малко кученце).

По материали от www.znaeteli.com

Електромобил „яде“ Ferrari и Porsche за закуска

Електромобилът Wrightspeed X-1 успя да „сдъвче“ в драг състезание Ferrari 360 Spider и Porsche Carrera GT. В края на 402-метровото трасе прототипът достигна скорост 180 километра в час за 11,1 секунди. Състезанието се състоя в САЩ на пистата Infineon Raceway, на която се провеждат гонки от сериите на NASCAR и Superbike.

Концепткарът Wrightspeed X-1 е направен на разработена платформа на спортната машина Ariel Atom. Спортистът е снабден с електродвигател, чиято мощност е 236 конски сили. 60 мили/ч (92 км) прототипът развива за скромните три секунди,

а максималната му скорост е електронно ограничена на 180 км/ч. Интересното за X-1 е, че има само една скоростна предавка.

С един заряд на акумулатора електромобилът е способен да мине разстояние от около 160 км. Разходът на енергия за 100 км в градски условия на движение е 12,43 кв/ч, което съответства на 1,4 л бензин.

Стойността на този уникален прототип, създаден само в един-единствен екземпляр, е 150 000 долара. Според изявления на екипа, разработил Wrightspeed X-1, серийно производство на тази или на аналогична машина не се предвижда. Wrightspeed X-1 тежи 690 кг, съотношението конски сили на тон става 340.

КИНО

със Стефан Димов

За юнския брой нашето списание приготви два филма, които горещо ви препоръчваме да гледате, ако имате свободно време.

ВАКАНЦИЯТА (2006)

Държава САЩ
Жанр Романтична комедия
Времетраене 138 мин.

Режисьор Нанси Майърс
Сценарист Нанси Майърс
Продуцент Нанси Майърс
Музика Ханс Цимър
Оператор Дийн Кънди

В РОЛИТЕ Кейт Уинслет, Камерън Диас, Джуд Лоу, Джек Блек, Илай Уолъх, Ръфъс Сюзъл, Едуард Бърнс

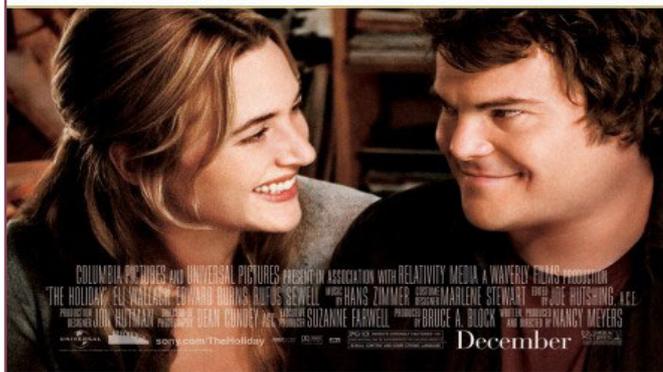
Номинираната за „Оскар“ Нанси Майърс („Невъзможно твой“) ни поднася един от най-приятните филми на годината. „Ваканцията“ е романтична комедия с познат на пръв поглед сюжет, но впоследствие излиза доста по-различен от останалите подобни филми.

Наборът от известни актьори и актриси ни преплита в мрежи от любовни, роднински и професионални връзки, които под вълшебната музика на Ханс Цимър ни въвеждат в едно любовно приключение, една ваканция, която не искаме да свърши.

Cameron Diaz · Kate Winslet · Jude Law · Jack Black

a film by Nancy Meyers
the Holiday
from the Director of What Women Want and Something's Gotta Give

ЛАБИРИНТЪТ НА ФАВНА (2006)

Държава Мексико
Жанр Приказка
Времетраене 112 мин.

Режисьор Гилермо дел Торо
Сценарист Гилермо дел Торо
Продуцент Гилермо дел Торо, Алфонсо Куарон
Музика Хавиер Наварете
Оператор Гилермо Наваро

В РОЛИТЕ Ивана Бакеро, Адриана Гил, Серхи Лопес, Марибел Ферду

На тазгодишните награди „Оскар“ Мексико, и по-специално Гилермо дел Торо, ни представи един от най-големите фаворити за спечелване на златните статуетки с шест номинации, от които три спечелени награди – „Лабиринтът на Фавна“. Феноменална приказка, чието действие се развива във фашистска Испания през 1944 година. Малката Офелия се озовава в приказен свят, преплитащ се със суровата и жестока реалност.

Порция sudoku и вицове

		1	8			7		
	4					7		
2				1				6
	9		7		4			2
	5			3				4
	7		9		1			8
	3			2				4
			4					7
		4			9	5		

НОВА ЗАГАДКА

Попълнете квадратчетата, така че всеки хоризонтал, вертикал и 3x3 квадрат да съдържа цифрите 1-9, без да се повтарят. Отговорите ще намерите в следващия брой!

7	3	5	2	6	1	4	9	8
9	4	2	3	8	5	7	6	1
6	1	8	9	7	4	2	5	3
2	8	6	4	3	9	5	1	7
5	7	4	6	1	8	9	3	2
3	9	1	5	2	7	6	8	4
1	5	7	8	4	6	3	2	9
4	6	3	1	9	2	8	7	5
8	2	9	7	5	3	1	4	6

ОТ ПРЕДИШНИЯ ПЪТ

Това са верните отговори на sudokuто, което публикувахме в предишния (6-и) брой!

Вицове

Мъж чака жена си от салона за красота... Когато идва при него, той я поглежда и казва:

– Нищо де... Във всеки случай поне си опитала.

Двама шофьори си говорят:

– Абе, ти защо си си боядисал толкова идиотски колата? Отляво синя, отдясно червена, отпред зелена, отзад жълта?

– Ами, да видиш какъв смях пада, като стане катастрофа и почнат да си противоречат очевидците...

При един адвокат се появил дяволът и му предложил сделка:

– Ще печелиш всяко дело, ще станеш най-богатият човек на света, но затова всички твои роднини ще умрат и ще отидат в ада. Имаш време да помислиш до утре.

Дяволът изчезнал, адвокатът седи и размишлява:

– Така значи: ще печеля всички процеси, да приемем. Ще стана най-богатият човек на земята, да допуснем. Ще умрат всички мои роднини... Не разбирам, къде е уловката?!

Блондинка седи в бар. Барманът се чуди как да я заговори. Вижда, че чашата ѝ е празна, и пита:

– Извинете, чашата ви е празна, ще пожелаете ли още една?

Блондинката го поглежда изумено и отговаря:

– За какво са ми две празни чаши?

Мъж и жена с пот на челата бутат своята кола към автосервиза.

Мъжът мърмори:

– Оня, дето ни продаде този таралясник, беше прав само за едно нещо...

Жената, ядосано:

– За кое?

– За кое, за кое?! За това, че тая барака почти не харчи бензин...

На плажа:

– Защо ходиш да се къпеш в работно време?

– Аз съм тук по служебни дела.

– И по какви?

– Търся си нова секретарка.

За вас се посмя
Мартин Царев

Zapiski.info **изпити**

**За вас,
кандидат-
студенти**

**Очаквайте
експресно издание**

- * теми по литература**
- * езикова култура**

Има десетки причини да изберете
най-популярното интернет
издание за ученици в България

Zapiski.info

www.spisanie.zapiski.info

Спокойствие за всеки ученик

Брой 8 ще излезе в началото на юли